

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

23 maart 2004

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ONDERWIJS, VORMING EN WETENSCHAPSBELEID

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de beoogde voorrangsregeling bij de afhandeling van schoolinfrastructuurdossiers

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de toepassingspercentages in het deeltijds kunstonderwijs

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de dreigende sluiting van de Nederlandstalige afdeling van de Europese school in Karlsruhe

Vraag om uitleg van de heer Lucien Suykens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de prestaties van leermeesters levensbeschouwelijke vakken

Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

Dinsdag 23 maart 2004

VOORZITTER : De heer Gilbert Vanleenhove

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 14.26 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de beoogde voorrangregeling bij de afhandeling van schoolinfrastructuurdossiers

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Martens tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de beoogde voorrangregeling bij de afhandeling van schoolinfrastructuurdossiers.

De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik zal het kort houden. Dit thema is immers al verschillende keren behandeld.

De DIGO bevindt zich op dit ogenblik in een precaire financiële situatie. Omdat er veel dossiers voorliggen, hebt u op een bepaald ogenblik gezegd dat u een aantal nieuwe pistes zou verkennen. U zou ook nagaan welke prioriteiten er moeten worden gesteld. De meest dringende dossiers moeten het snelst worden behandeld.

Hoeveel dossiers in verband met gesubsidieerd basis- en secundair onderwijs liggen er te wachten op wat tot voor kort een chronologische afhandeling was ? Welke criteria zult u gebruiken om een voorrangregeling uit te werken ? Wie zal oordelen over het al dan niet verlenen van voorrang ? Zal de voorrangregeling alleen maar van toepassing zijn op nieuwe dossiers of ook op de dossiers die reeds zijn ingediend ?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, collega's, begin maart waren er 1.192 dossiers van het vrij gesubsidieerd onderwijs en 135 van het officieel gesubsidieerd onderwijs. Voor het gemeenschapsonderwijs zijn er geen formele wachtlijsten, maar de substantiële noden zijn daar zeker groter dan het aantal goedgekeurde projecten. Ook in het gemeenschapsonderwijs wordt er inderdaad strikt rekening gehouden met de te verwachten financiële middelen bij het opstellen van de planning.

Ik wil beklemtonen dat het niet correct, noch intellectueel eerlijk is te stellen dat deze regering de problematiek voor zich uit zou schuiven. Er zijn immers een aantal alternatieve pistes ontwikkeld. Tijdens deze legislatuur heeft de Vlaamse regering meer dan 200 miljoen euro extra toegekend voor schoolinfrastructuur. Dat staat in schril contrast met het investeringsbeleid van de voorbije decennia, dat eigenlijk de oorzaak is van de huidige problemen.

Naast een substantiële injectie van extra middelen, heeft deze regering ook concrete beleidsorganisatorische maatregelen genomen. Vorig jaar heb ik samen met de minister-president alternatieve financieringsmiddelen aangekondigd die – naast de reguliere financiering door de Vlaamse overheid – middelen zullen vrijmaken vanuit de privé-sector en het brede publiek. Op die manier kan het probleem van de wachtlijsten versneld worden opgelost. Indien nodig, kunnen deze alternatieve pistes worden aangevuld met een structurele budgetverhoging. We zullen een en ander verder verdedigen in onze voorstellen voor een volgend Vlaams regeerakkoord.

We zijn echter niet bij de pakken blijven zitten. De PMV werkt op dit ogenblik de voorgestelde PPS-

Vanderpoorten

en bevak-concepten verder uit. De onderwijskoepels worden bij dit proces betrokken. Ze hebben de gelegenheid gekregen om hun opmerkingen en constructieve suggesties naar aanleiding van mijn voorstellen voor te leggen, en daar hebben ze gebruik van gemaakt. Waar mogelijk, zal de PMV bij de uitwerking van een definitieve oplossing rekening houden met de door de koepels geformuleerde opmerkingen en suggesties.

Ik ben voorstander van een prioriteitenbeleid dat voor alle onderwijsnetten rekening houdt met het al dan niet dringende karakter van de gevraagde investeringen. Ik geef er de voorkeur aan om dat beleid samen met de netten in kwestie verder uit te werken. Via overleg zal een regeling worden uitgewerkt voor de reeds ingediende dossiers. In de context van de alternatieve pistes en de AGION-formule is er voorlopig nog niets concreets gerealiseerd. Dat zal in de toekomst gebeuren.

Ik heb al verschillende keren gezegd dat de DIGO voor de behandeling van de bouwdoSSIERS naast het algemene principe van de chronologie van de wachtlijst nu al belangrijke uitzonderingen maakt om in te spelen op specifieke toestanden en ontwikkelingen in het onderwijsveld. Die uitzonderingen worden gemaakt voor spoedgevallen, voor beperkte geschiktmakingswerken tot 125.000 euro, voor de aankoop van een bestaand gebouw, voor het plaatsen of vervangen van sanitair, voor bodemsaneringswerken en voor brandveiligheidswerken.

Binnen de DIGO is er een college van directeurs van de hogescholen. Die hebben een systematiek uitgewerkt op basis van punten voor diverse criteria. Er bestaan dus reeds mechanismen van voorrang in bepaalde geledingen van het gesubsidieerd onderwijs.

Ook het gemeenschapsonderwijs houdt rekening met een aantal criteria bij de evaluatie van de ingediende dossiers voor grote infrastructuurwerken, zoals onder andere de evolutie van het leerlingenaantal, de aanwezigheid van containerklassen en de potentiële rationalisering van de infrastructuur. Het kan dus geen al te groot probleem zijn om in samenwerking met de koepels een uniform voorrangbeleid uit te bouwen.

Ondertussen heeft de Vlaamse regering de oprichting van het nieuwe overheidsagentschap AGION goedgekeurd. Dat agentschap zal een net- en niveauoverschrijdende bevoegdheid hebben. Boven-

dien zal het bevoegd zijn voor het voeren van een globaal overkoepelend stimulerings- en ondersteuningsbeleid, met aandacht voor de regie of de uitwerking van aanvullende beleidsinstrumenten zoals PPS en bevak's.

Een voorrangbeleid kan bij de beleidsbepaling van de doelstellingen van dit overkoepelend agentschap in consensus worden bepaald en geconcretiseerd via de beheersovereenkomst, waarbij het raadgevend comité een belangrijke adviesfunctie kan vervullen. Zoals u echter weet, werd het decreet hier al besproken en zal het straks hopelijk worden goedgekeurd in de commissie voor Institutionele Hervorming.

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Bedankt voor het antwoord, mevrouw de minister. Ik heb echter niet zo veel nieuws vernomen. U herinnert me aan de gedane inspanningen en zegt me dat u een aantal nieuwe denksporen ontwikkelt. Het is spijtig dat dat zo laat gebeurt, maar er wordt tenminste aan gewerkt.

Verder zegt u dat er vandaag al een feitelijk voorrangbeleid is. Er spelen daarin een aantal criteria mee. Gezien de preciaire budgettaire toestand voor de scholenbouw zullen we nog moeten nagaan hoe we een consensus kunnen vinden tussen de netten om daarmee verder te gaan.

Dat zijn de belangrijkste elementen uit uw antwoord, waarvan ik nota neem.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Ik heb inderdaad niet veel nieuws gezegd omdat hierover regelmatig vragen worden gesteld. Het enige wat misschien nieuw is, zijn de vrij intensieve gesprekken met de koepels waaraan alle betrokkenen op een zeer constructieve manier meewerken. Dat vind ik wel belangrijk bij de ontwikkeling van de verschillende denksporen en van eventueel nog andere mogelijkheden.

De voorzitter : Mevrouw de minister, als voorzitter kom ik niet graag tussen omdat ik daarmee een slecht voorbeeld stel, maar bij deze wil ik toch een concrete vraag stellen. Gisterenavond werd ik aangesproken door een bestuurslid van een VZW van een school. Hij zei dat die school op een jaar tijd 140 leerlingen extra heeft gekregen en dus dringend moest uitbreiden. Ze hebben een dossier in-

Voorzitter

gediend en vragen zich af hoelang ze zullen moeten wachten. Dit zijn toch dringende omstandigheden. Geldt voor deze school een voorrangsregel ?

Minister Marleen Vanderpoorten : Het hangt een beetje af van geval tot geval. Ik ken die lijnen niet uit het hoofd maar ik weet wel dat er scholen waren die in grote moeilijkheden zaten met containerklassen die niet meer voldeden, waarvoor toch op vrij korte termijn een oplossing werd gevonden. Het hangt echter ook af van de situatie waarin de school zich bevindt. De uitbreidingsmogelijkheden op de campus van scholen verschillen van geval tot geval. Wat u aanhaalt, lijkt me echter wel een spoedgeval. Als ik zeg dat er een voorrangsregeling bestaat, dan is die uiteraard bedoeld voor dat soort gevallen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de aanwendingspercentages in het deeltijds kunstonderwijs

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Martens tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de aanwendingspercentages in het deeltijds kunstonderwijs.

De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, de aanwendingspercentages zijn natuurlijk niet alleen voor het deeltijds kunstonderwijs van belang maar hebben hun betekenis voor de diverse onderdelen van het onderwijs. Ik heb hierover een paar jaar geleden al vragen gesteld, toegespitst op het deeltijds kunstonderwijs. De aanleiding was toen de verhoging van de aanwendingspercentages in drie specifieke graden van het deeltijds kunstonderwijs, zoals ik heb aangegeven in de schriftelijk ingediende versie van mijn vraag. Er was toen enige onrust omdat die graden van studierichtingen waar de aanwendingspercentages werden verhoogd, niet het gehele terrein dekten. Er waren met andere woorden een aantal domeinen waar men zich wat verwaarloosd voelde. Vandaag blijft dat gevoel nog altijd bestaan. Sommige scholen voor deeltijds kunstonderwijs hebben

het gevoel dat ze de rest toch enigszins hebben kunnen bijbenen maar anderen voelen zich verder benadeeld. Dat verschilt uiteraard van regio tot regio.

Mevrouw de minister, ik had u daarom graag de volgende vragen gesteld. In welke onderwijsvormen worden vandaag nog aanwendingspercentages toegepast ? Hoe verhouden die zich tot de diverse aanwendingspercentages in het deeltijds kunstonderwijs ? Is het zo dat een grotere homogeniteit in die aanwendingspercentages kan bijdragen tot een grotere transparantie, tot meer gelijkheid en ook tot meer rust ? Bestaan er plannen om de aanwendingspercentages nu wel te verhogen voor die graden van studierichtingen waarvoor dat eerder niet gebeurde ? Klopt het dat het feit dat die aanwendingspercentages onder de 100 percent blijven ertoe leidt dat het pedagogisch comfort onder druk komt te staan en dat de werkdruk wordt verhoogd ? Moet er hier niet dringend een ommekeer worden gerealiseerd ? Beschikt u vandaag over enige budgettaire ruimte om een oplossing te geven aan een aantal van de meest dringende knelpunten inzake de aanwendingspercentages ?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, collega's, ook in andere onderwijsniveaus zijn er inderdaad nog heel wat aanwendingspercentages van toepassing. In het gewoon kleuteronderwijs bedroeg het aanwendingspercentage 99,375 percent bij de tellingen van 1 februari en 1 oktober. In het gewoon lager onderwijs was dat 98,425 percent bij de telling van februari en 99,375 percent bij de telling van oktober. In het buitengewoon basisonderwijs hanteert men een aanwendingspercentage van 94,5 percent. In het gewoon secundair onderwijs is er een aanwendingspercentage van 98 percent. In het buitengewoon secundair onderwijs geldt een aanwendingspercentage van 93,9 percent voor de opleidingsvormen 1, 2 en 3. De aanwendingspercentages in het deeltijds kunstonderwijs liggen in dezelfde orde van grootte als in de andere onderwijsniveaus.

Vooraleer meer te zeggen over het deeltijds kunstonderwijs, zou ik even willen ingaan op die aanwendingspercentages van het secundair onderwijs, die nog altijd op 98 percent liggen omdat ze per school worden berekend. Tijdens de besprekingen van CAO VI hebben we er op een bepaald moment aan gedacht die op te trekken tot 100 percent. Uiteindelijk hebben we dat niet voor elke school gedaan maar hebben we wel 20.000 uren,

Vanderpoorten

wat daarmee overeenkomt, aan de schoolgemeenschappen gegeven. De laatste schijf komt dus in september. Die 20.000 uren voor de schoolgemeenschappen staan alle scholen toe om die 100 percent te halen.

Het deeltijds kunstonderwijs is iets apart. De afgelopen weken hebben we al gezegd dat we daarover in de volgende zittingsperiode een decreet willen uitwerken. Ik ben het met u eens dat de aanwendingspercentages de berekening van de omkadering minder transparant maken. De aanwendingspercentages in het deeltijds kunstonderwijs zijn in begin van de jaren negentig ingevoerd. Besparingsmaatregelen lagen hieraan ten grondslag. In 2002 ondernam de regering een inspanning om oude besparingen om te buigen en in bijkomende middelen voor het deeltijds kunstonderwijs te voorzien.

Jammer genoeg volstonden de middelen niet om alle aanwendingspercentages drastisch te verhogen, laat staan ze op 100 percent te brengen. Dat is eigenlijk alleen gelukt voor het secundair onderwijs. We moesten keuzen maken. Ofwel kwam er een minimale verhoging van alle aanwendingspercentages, ofwel stegen de aanwendingspercentages in die graden waar dat het meest nodig was. De regering heeft voor de laatste mogelijkheid gekozen, en drie aanwendingspercentages verhoogd. Ter herinnering som ik nog even de overwegingen op die aan de basis lagen van de gemaakte keuze : in elke studierichting komt er een verhoging, behalve voor dans, waarvoor het aanwendingspercentage al 100 percent is ; de verhoging komt vooral ten goede aan de jongere leerlingen ; er zijn geen nieuwe aanwendingspercentages ingevoerd.

Het voorstel is onderhandeld met de gesprekspartners uit het veld. De keuze om een beperkt aantal aanwendingspercentages te verhogen, impliceert uiteraard dat andere aanwendingspercentages niet worden verhoogd. De inrichtende macht heeft echter de autonomie om uren-leraar over de verschillende graden en studierichtingen van een academie te herverdelen. In die zin kan zij ook inspelen op specifieke behoeften in bepaalde graden of studierichtingen. Het is zelfs mogelijk om een beperkt aantal uren-leraar van de ene academie naar de andere te verschuiven. De omkadering van het deeltijds kunstonderwijs kan uiteraard nog verbeteren. Toch heb ik niet de indruk dat bij de academies

grote onrust over de aanwendingspercentages heerst. Ik denk dat er meer onrust heerst over de administratieve ondersteuning van het deeltijds kunstonderwijs. Wegens het stijgend aantal leerlingen en de nieuwe richtingen, vooral in muziek, kunnen daarover vragen worden gesteld.

Als er budgettaire ruimte vrijkomt, dan ben ik bereid om nieuwe concepten uit te werken over de omkadering van het deeltijds kunstonderwijs. Die moeten wel passen in de politieke beleidskeuzes van de regering. Transparantie zou een uitgangspunt moeten vormen. Verder zouden we moeten streven naar een billijke omkadering die voor alle studierichtingen en graden goed is. Vooraf wil ik grondig onderzoeken of we daarbij moeten uitgaan van een zo groot mogelijke homogeniteit tussen de verschillende studierichtingen en graden, dan wel meer moeten vertrekken van de reële behoeften van elk opleidingsonderdeel. In elk geval zouden we het geheel van de omkadering moeten bekijken, en niet alleen de aanwendingspercentages. Ook de omkaderingscoëfficiënten, de administratieve ondersteuning en het verschil tussen de 50- en 60-minutenlessuren moeten we in rekening brengen.

Ik ben het uiteraard met u eens dat een bijkomende verhoging van de omkadering het pedagogisch comfort kan verhogen en de werkdruk van de leerkrachten kan verlichten. De verhoging van een aantal andere aanwendingspercentages, zoals u voorstelt, is slechts één van de mogelijkheden. Het lijkt me belangrijk de samenhang met de omkaderingscoëfficiënten voor ogen te houden.

Er staan momenteel geen bijkomende maatregelen op stapel. Als het decreet deeltijds kunstonderwijs wordt herschreven, kan dat allemaal opnieuw worden bekeken. Dat moet op korte termijn gebeuren, en volgens mij moet er vooral een transparanter systeem worden ingevoerd.

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Ik dank de minister voor haar antwoord.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de dreigende sluiting van de Nederlandstalige afdeling van de Europese school in Karlsruhe

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Martens tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de dreigende sluiting van de Nederlandstalige afdeling van de Europese school in Karlsruhe.

De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, de Europese school in Karlsruhe maakt deel uit van een netwerk van scholen met afdelingen voor kleinere of middelgrote taalgroepen in Europa. In april van 2003 heeft de Hoge Raad van Europese Scholen beslist om de Nederlandstalige afdeling van die school te sluiten. Zo'n beslissing wordt genomen omdat het aantal leerlingen in het lager of het secundair onderwijs lager is dan het vooropgestelde minimum. In principe telt men de kinderen van ouders die werken voor de Europese Unie, eventueel verruimd tot kinderen van ouders die werken voor de NAVO in Heidelberg of het Eurocorps in Straatsburg. De criteria worden streng gehanteerd. Blijkbaar is het moeilijk om die cijfers te halen. In Karlsruhe dreigt dat te leiden tot de sluiting van de afdeling.

Mevrouw de minister, bent u van deze situatie op de hoogte ? Gaat het om een alleenstaand geval of worden er nog andere afdelingen bedreigd ? Hoe kunnen we ervoor zorgen dat de ouders die in die regio's werken, voor hun kinderen opvang kunnen krijgen, waardoor die een opleiding in het Nederlands kunnen krijgen in plaats van dat ze worden gedwongen school te lopen in een andere taal dan hun moedertaal ? Hebt u daarover al gesprekken gevoerd ? In welke mate bent u bij die problematiek betrokken ? Welke budgettaire engagementen zijn er of zullen er worden aangegaan ?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik zal de problematiek van de Europese scholen in een ruimere context plaatsen. Het functioneren van de Europese scholen wordt geregeld door het intergouvernementeel verdrag van 1994, dat het oude oprichtingsverdrag van 1957 vervangt. België ratificeerde het in 2001. Dit verdrag voorziet onder andere in de oprichting van de Hoge Raad waarin de Europese Commissie en

elke lidstaat een afgevaardigde hebben. Voor België is dat een afgevaardigde voor elke gemeenschap.

De doelstelling die aan de basis lag van het verdrag van 1957, en die aan de basis ligt van het verdrag van 1994, is het verzorgen van het onderwijs voor kinderen van Europese ambtenaren. De Europese scholen werden opgericht in de nabijheid van Europese instellingen, onderzoekscentra en agent schappen. Er worden echter ook andere kinderen toegelaten.

Er zijn drie categorieën van leerlingen. De eerste categorie zijn de rechthebbenden, namelijk de kinderen van Europese ambtenaren. De tweede categorie zijn kinderen van werknemers van bedrijven die een specifiek contract afsluiten met een school. De derde categorie bestaat uit andere kinderen, hoofdzakelijk afkomstig uit de lidstaat waar de school gevestigd is.

In het totaal zijn er op dit ogenblik 12 Europese scholen op het grondgebied van de huidige Europese Unie. Zoals voor alle scholen bestaan er ook voor deze criteria voor de oprichting, de sluiting en het voortbestaan. Vanuit het Europees Parlement en de Europese Unie wordt er aangedrongen op een strikt financieel beleid en dus op een toepassing van de criteria. Daarom is er een onderzoek gestart naar de leefbaarheid van een aantal 'kleine' scholen die een beperkt aantal leerlingen van de eerste categorie hebben. In de Europese school van Culham in Groot-Brittannië is deze bestaansreden zelfs weggevalen.

In deze context werd op de vergadering van de Hoge Raad van januari 2004 een vraag tot sluiting van zeven kleine taalafdelingen geagendeerd, namelijk vier Italiaanse, een Duitse en twee Nederlandstalige, waarvan één in de school van Culham en één in de school van Karlsruhe. De definitieve beslissing tot sluiting zal worden genomen op de volgende vergadering van de Hoge Raad, tenzij ondertussen een nationaal of een communautair orgaan waarvoor de school werd opgericht zich formeel engageert tot cofinanciering.

Vlaanderen heeft inderdaad een rol te spelen in de verdediging van onze taal in een Europese en internationale context. In dat opzicht financieren we een aantal activiteiten in het buitenland. Ik ben mij ten volle bewust van de problematiek. Ik heb altijd geijverd om het Nederlands in Europa een volwaardige plaats te geven.

Vanderpoorten

Ik ben ervan overtuigd dat het niet erg zinvol is om geïsoleerd op te treden. Zeker in de context van de Europese scholen moet een gezamenlijke benadering met Nederland het uitgangspunt zijn. Ik werd tot op dit ogenblik niet aangesproken in verband met dit dossier, maar ik zal zelf contact opnemen met mijn Nederlandse collega om een en ander te onderzoeken.

Op dit ogenblik wordt er in Europa gezocht naar alternatieve onderwijscircuits om Europees onderwijs buiten de nu al bestaande scholen mogelijk te maken. Het uitgangspunt zijn mogelijke vormen van samenwerking met bestaande nationale scholen.

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mevrouw de minister, ik ben benieuwd hoe deze kwestie zal worden opgevolgd. Er worden niet echt veel mensen door getroffen, maar het is toch belangrijk dat het huidige aanbod blijft bestaan. Het is belangrijk dat er onderwijs in de moedertaal kan worden aangeboden aan kinderen van ouders die in het buitenland voor een Europese instelling gaan werken.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *De vergadering wordt geschorst om 14.52 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 15.32 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Lucien Suykens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de prestaties van leermeesters levensbeschouwelijke vakken

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Suykens tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de prestaties van leermeesters levensbeschouwelijke vakken.

De heer Suykens heeft het woord.

De heer Lucien Suykens : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, de hoofdopdracht van het onderwijzend personeel bestaat uit lesopdracht, uit lestijden beleidsondersteuning of uit bijzondere pedagogische taken of uit een combinatie

daarvan. De leermeesters godsdienst, niet-confessionele zedenleer en lichamelijke opvoeding die voltijds werken, hebben een hoofdopdracht van minstens 24 en hoogstens 28 lestijden van 50 minuten.

Voor de leermeesters levensbeschouwelijke vakken geldt dit enkel als ze voltijds en in één school werken. Dit laatste zou gebaseerd zijn op een interpretatie van het departement Onderwijs, maar zou niet af te leiden zijn uit reglementaire teksten. Uit die interpretatie volgt bovendien dat een voltijds aangestelde leermeester levensbeschouwelijke vakken die prestaties levert in twee of meer scholen, een hoofdopdracht van hoogstens 24 lestijden heeft.

De wekelijkse schoolopdracht van het onderwijzend personeel dat voltijds werkt, bedraagt hoogstens 26 klokuren, te presteren binnen de normale aanwezigheid van de leerlingen. Met de normale aanwezigheid van de leerlingen wordt bedoeld de periode die loopt vanaf 15 minuten voor de eerste les tot 15 minuten na de laatste les, zowel 's morgens als 's middags. Tijdens de normale aanwezigheid van de leerlingen verzekeren de leerkrachten de toezichten, die volgens een billijk systeem worden verdeeld onder de personeelsleden. Oudercontacten, personeelsvergaderingen en opdrachten bepaald na onderhandeling in het afzonderlijk bijzonder onderhandelingscomité behoren tot de schoolopdracht, maar kunnen worden georganiseerd buiten de periode van de normale aanwezigheid van de leerlingen.

We onthouden uit al het voorgaande dat de maximale hoofdopdracht van elk voltijds werkend lid van het onderwijzend personeel kan verschillen al naargelang het ambt dat wordt uitgeoefend, maar dat de maximale schoolopdracht voor hen allen dezelfde is, namelijk 26 klokuren.

De hoofdopdracht en de schoolopdracht maken op hun beurt deel uit van de opdracht van het onderwijzend personeel. De opdrachten die niet tot de voorgaande behoren, moeten niet op school worden uitgevoerd. Ik denk daarbij aan het maken van lesvoorbereidingen, het opvolgen van leerlingen en hun prestaties, het ontwikkelen van jaarplannen en het meewerken aan klasoverstijgende activiteiten.

Nu is het mogelijk dat een leermeester levensbeschouwelijke vakken met een opdracht in twee basisscholen die 24 lestijden van 50 minuten voor de klas staat, en die ook belast is met 1,5 uur toezicht, wordt verplicht om 4 uren aanwezig te zijn op

Suykens

school zonder duidelijke opdracht. Hij moet er gewoon zijn.

Volgens de inspecteur-adviseur niet-confessionele zedenleer kan het niet dat een leermeester door de inrichtende macht wordt verplicht om 4 vrije lestijden op school te blijven om zijn lessen voor te bereiden, om de naverwerking van zijn lessen te doen, om verbeterwerk te doen, om toetsen op te stellen, om projecten uit te werken en dergelijke. Deze taken moeten immers niet op school worden verricht. De inrichtende macht kan de aanwezigheid om die taken uit te voeren niet eisen. Ze kan de aanwezigheid wel eisen voor andere taken.

Mevrouw de minister, vindt u het opportuun dat de inrichtende macht geen rekening houdt met de vragen en de opmerkingen van de inspecteur-adviseur ? Vindt u het normaal dat een leermeester levensbeschouwelijke vakken, om het even of het nu gaat om godsdienst of om niet-confessionele zedenleer, tijdens die vrije lestijden naar school moet komen om daar gewoon de tijd te doden ? Wat denkt u over de invulling van het maximum aantal klokuren, namelijk 26 uren, door de leerkrachten in het basisonderwijs ? In de schriftelijke versie van mijn vraag stonden nog twee bijkomende vragen over de opdrachten van de leermeesters levensbeschouwelijke vakken, waarop ik vandaag niet direct een antwoord verwacht. Is het mogelijk om die informatie toch nog te krijgen voor het einde van deze legislatuur ?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, collega's, in het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 worden de grote principes vastgelegd met betrekking tot het personeelsbeleid. Zo bepaalt artikel 165 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 dat het de bevoegdheid van de directeur is om voor elk personeelslid het wekelijks aantal uren hoofdopdracht en het wekelijks aantal uren schoolopdracht vast te leggen.

Bovendien worden ingevolge de bepalingen van artikel 164 van hetzelfde decreet de criteria voor de invulling van hoofd- en schoolopdracht vastgelegd na overleg of onderhandeling in het lokaal comité. Het is in het lokaal comité dat de noden van de school enerzijds en een billijke prestatieregeling voor het personeel anderzijds in overeenstemming kunnen worden gebracht.

De leermeester levensbeschouwelijke vakken in het basisonderwijs behoort tot de personeelscategorie van het onderwijzend personeel. De prestatieregeling van het onderwijzend personeel is, zoals u aangeeft in uw vraag, opgesplitst in een hoofdopdracht en een schoolopdracht. De hoofdopdracht omvat de lesopdracht van minimum 24 en maximum 28 lestijden van 50 minuten, en de schoolopdracht omvat de taken die men in schoolverband uitoefent, zoals bijvoorbeeld toezicht, overleg, organisatie van de schoolbibliotheek enzovoort.

Men kan ook nog taken uitvoeren naast de schoolopdracht, zoals het maken van verslagen, oudercontact en taken bepaald na onderhandeling in het lokaal comité. Zulke oudercontacten, personeelsvergaderingen en opdrachten bepaald na overleg of onderhandelingen in het bevoegd lokaal comité kunnen worden georganiseerd buiten de periode van normale aanwezigheid van de leerlingen. De invulling van de opdracht van het personeel is dus een lokaal gebeuren.

De gegevens die in ons bezit zijn, hebben betrekking op de hoofdopdracht, met andere woorden het aantal lestijden waarvoor een personeelslid wordt aangesteld. In dit geval gaat het over de eenheden die uit het lestijdenpakket moeten worden genomen. Deze eenheden zijn gekoppeld aan de betalingsnoemer. Dit zijn ook de gegevens waarop de overheid controle uitoefent.

De opdracht van de inspecteur levensbeschouwelijke vakken is vastgelegd in het decreet van 1 december 1993 betreffende de inspectie en pedagogische begeleiding van levensbeschouwelijke vakken en het hieruit voortvloeiende uitvoeringsbesluit. Het behoort tot de bevoegdheid van de inspectie om op te volgen of de scholen de opgelegde eindtermen bereiken.

Zoals u reeds aangeeft, is het uiteraard niet de bedoeling dat de personeelsleden aanwezig moeten zijn op school zonder enige specifieke opdracht, als het gaat om de invulling van de schoolopdracht. U signaleert een concreet probleem dat me niet bekend was, maar ik stel voor dat ik contact opneem met de inspectie levensbeschouwelijke vakken om na te gaan hoe reëel het probleem is en of er eventueel moet worden opgetreden.

De voorzitter : De heer Suykens heeft het woord.

De heer Lucien Suykens : Bedankt voor uw antwoord, mevrouw de minister. De zaak is me echter nog niet helemaal duidelijk. Als de inrichtende

Suykens

macht beslist dat men tijdens die 26 klokuren gewoon aanwezig moet zijn, zonder daaraan een duidelijke invulling te geven, dan komen boven op die 26 klokuren nog de oudercontacten en dergelijke. Ik ben zelf directeur geweest van een school en ik had ook graag dat mijn school goed draaide. Ik ging er ook van uit dat de personeelsleden iets meer mochten doen dan wettelijk verplicht was. Heel wat mensen doen dat, en gelukkig maar, want op hen draait ons hele onderwijs. Als er dan toch directieleden zijn – gelukkig gaat het om een kleine minderheid, maar wel in alle netten in Vlaanderen – die meer dan het maximum eisen, dan stel ik me daar vragen bij. Dat wilde ik enkel kenbaar maken. Het zou inderdaad nuttig kunnen zijn om, zoals u voorstelde, contact op te nemen met de inspecteur-adviseur van niet-confessionele zedenleer om daar iets meer over te vernemen.

Minister Marleen Vanderpoorten : Zoals ik reeds zei, is het probleem me niet echt bekend. Het is wel zo dat een aantal taken worden bepaald na onderhandelingen in het lokaal comité. Dat is natuurlijk wel een belangrijk gegeven. Ik zal echter verder informatie inwinnen bij de inspectie.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 15.42 uur.*
